

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 20.12.2007
KOM(2007) 847 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI

– Stosowanie art. 35 Traktatu Euratom –

**Weryfikowanie funkcjonowania i sprawności instalacji
stałego kontrolowania poziomu napromieniowania powietrza, wody i gleby**

Sprawozdanie za lata 1990-2007

1. WPROWADZENIE

1.1. Postanowienia Traktatu Euratom dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa

Rozdział 3 zatytułowany „Zdrowie i bezpieczeństwo” w tytule II Traktatu Euratom dotyczy z jednej strony ustanowienia podstawowych norm bezpieczeństwa w celu ochrony zdrowia pracowników i ludności (art. 30-33), z drugiej zaś konkretnie poziomu napromieniowania powietrza, wody i gleby, o którym mowa w art. 35-38 (w pewnym stopniu także w art. 34 dotyczącym „szczególnie niebezpiecznych doświadczeń”, takich jak testy broni). Istnieje oczywisty związek między podstawowymi normami bezpieczeństwa a poziomem napromieniowania, który kontroluje się przede wszystkim w celu ochrony zdrowia ludności.

Podstawowe normy bezpieczeństwa aktualizowano od 1959 r., uwzględniając rozwój wiedzy naukowej i praktyczne doświadczenia. Ostatnie zmiany wprowadzono w 1996 r¹. W odniesieniu do kwestii poziomu napromieniowania, w ciągu ostatniego pięćdziesięciolecia główne zadania Komisji, poza zadaniami dotyczącymi norm, polegały na stosowaniu art. 36 (gromadzenie i publikowanie danych na temat poziomu napromieniowania, na które narażona jest ludność, przekazywanych przez państwa członkowskie na podstawie wyników uzyskiwanych z instalacji pomiarowych stworzonych przez te państwa zgodnie z art. 35 akapit pierwszy) oraz art. 37 (opinie Komisji na temat tego, czy plany składowania odpadów radioaktywnych przedstawiane przez państwa członkowskie mogą mieć wpływ na inne państwa członkowskie).

Procedura przewidziana w art. 37, w ramach której przekazywano „ogólne dane” na temat każdego nowego reaktora jądrowego, zakładu utylizacji bądź innej instalacji jądrowej, była bardzo ważna w okresie szybkiego rozwoju energetyki jądrowej. Zasady przekazywania ogólnych danych oraz zakres informacji, jakie powinny być w nich zawarte, wyjaśniono w szeregu zaleceń Komisji, z których ostatnie zostało przyjęte w 1999 r². Sprawozdania ze stosowania art. 37 są przekazywane Radzie i Parlamentowi Europejskiemu³.

Realizacja postanowień art. 36 koncentrowała się na publikowaniu danych na temat poziomu napromieniowania, mających znaczenie dla oceny narażenia całej ludności, w celu umożliwienia porównania poziomu napromieniowania w poszczególnych państwach członkowskich. Wymogi dotyczące jakości danych oraz metodę składania sprawozdań określono po raz pierwszy w zaleceniu Komisji z 2000 r⁴. Od 2007 r. państwa członkowskie mają możliwość importowania swoich danych do bazy

¹ Dyrektywa Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiająca podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego, Dz.U. L 159 z 29.6.1996, str. 1.

² Zalecenie Komisji 99/829/Euratom z dnia 6 grudnia 1999 r. w sprawie stosowania art. 37 Traktatu Euratom, Dz.U. L 324 z 16.12.1999, str. 23.

³ Sprawozdanie w sprawie stosowania art. 37 Traktatu Euratom w okresie od lipca 1994 r. do grudnia 2003 r., COM(2005) 85 wersja ostateczna z 14.3.2005.

⁴ Zalecenie Komisji z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie stosowania art. 36 traktatu Euratom w zakresie śledzenia poziomu promieniotwórczości w środowisku naturalnym na potrzeby oceny stopnia narażenia ogółu ludności, Dz.U. L 191 z 27.7.2000, str. 37.

danych prowadzonej przez Komisję oraz administrowania nimi. Baza danych, a także roczne sprawozdania na temat kontroli opracowywane na jej podstawie oraz elektroniczna platforma wymiany danych pochodzących z automatycznych systemów kontroli napromieniowania poszczególnych państw członkowskich, są zarządzane w ramach udanej współpracy między DG TREN i Wspólnym Centrum Badawczym-Instytutem Środowiska i Zrównoważonego Rozwoju (JRC-IES), prowadzonej na podstawie art. 39 Traktatu Euratom.

Artykuł 35 akapit drugi nadaje Komisji prawo dostępu do instalacji kontrolujących poziom napromieniowania w związku z przeprowadzanymi przez nią weryfikacjami. Do 1989 r., kiedy to Komisja zatwierdziła inicjatywę wznowienia weryfikacji, były one przeprowadzane sporadycznie. W następstwie orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości z grudnia 2002 r., w którym stwierdzono, iż nie należy wprowadzać sztucznego rozróżnienia między ochroną zdrowia ludności a bezpieczeństwem źródeł promieniowania jonizującego, a także w następstwie decyzji Komisji o uznaniu bezpieczeństwa jądowego za jeden z priorytetów, w 2003 r. stało się jasne, że weryfikacje prowadzone na podstawie art. 35 będą priorytetowym obszarem działalności poczynając od roku 2004. Niniejszy komunikat, obejmujący lata 1990-2007, jest pierwszym sprawozdaniem na temat stosowania art. 35. Od 2004 r. weryfikacje przeprowadzane są systematycznie, przy czym pierwszeństwo mają najbardziej wrażliwe instalacje.

Artykuł 38 umożliwia Komisji wydawanie szczegółowych zaleceń dla państw członkowskich w odniesieniu do poziomu napromieniowania, a także, w pilnych przypadkach, wydawanie dyrektyw i bezzwłoczne przekazywanie spraw do Trybunału Sprawiedliwości w przypadku niezastosowania się do nich przez państwa członkowskie. Artykuł ten nadaje Komisji znaczące uprawnienia, jednak jak dotąd nie został on nigdy zastosowany, za wyjątkiem przypadku, gdy na jego podstawie wydano zalecenie Komisji w sprawie radonu w wodzie pitnej⁵ oraz zalecenie Komisji w sprawie stałego skażenia radioaktywnym cezem niektórych produktów spożywczych występujących w naturze w wyniku katastrofy w Czarnobylu⁶.

Fakt, że art. 38 nie został nigdy zastosowany, świadczy o skutecznym stosowaniu podstawowych norm w państwach członkowskich, których to dotyczy. Niemniej jednak stanowi on ważne narzędzie umożliwiające Komisji nadanie właściwej wagi ustaleniom i uwagom poczynionym w wyniku weryfikacji przeprowadzanych na podstawie art. 35 akapit drugi.

1.2. Artykuł 35 Traktatu Euratom

Artykuł 35 Traktatu Euratom stanowi:

⁵ Zalecenie Komisji 2001/928/Euratom z dnia 20 grudnia 2001 r. w sprawie ochrony ogółu społeczeństwa przed narażeniem na radon w wodzie pitnej, Dz.U. L 344 z 28.12.2001, str. 85.

⁶ Zalecenie Komisji 2003/274/Euratom z dnia 14 kwietnia w sprawie ochrony i informowania ogółu społeczeństwa odnośnie zagrożenia wynikającego z ciągłego skażenia radioaktywnym cezem określonych występujących w naturze środków spożywczych w konsekwencji wypadku w elektrowni jądowej w Czarnobylu, Dz.U. L 99 z 17.4.2003, str. 55.

„Państwa członkowskie zapewniają instalacje niezbędne do stałego kontrolowania poziomu napromieniowania powietrza, wody i gleby oraz zapewniają przestrzeganie podstawowych norm.

Komisja ma prawo dostępu do tych instalacji oraz weryfikowania ich funkcjonowania i sprawności.”

Do końca lat 80-tych działania Komisji podejmowane w ramach stosowania art. 35 miały charakter sporadyczny. W następstwie dokonanego przeglądu wszystkich działań dotyczących ochrony przed promieniowaniem, w 1986 r. po katastrofie w Czarnobylu Komisja poinformowała Radę o swoim zamiarze bardziej systematycznego korzystania z prawa do weryfikacji zapisanego w art. 35. Parlament Europejski przyjął kilka rezolucji w tym samym celu.

W grudniu 1989 r. Komisja zadecydowała, że należy zwiększyć liczbę weryfikacji.

2. PROGRAM WERYFIKACJI

2.1. Weryfikacje w latach 1990-2003

W okresie od 1990 r. do 2003 r. przeprowadzono łącznie 23 weryfikacje. Nie licząc kilku wyjątków, celem ustanowionego programu weryfikacji było dostarczenie ogólnego obrazu sytuacji obejmującego reprezentatywną grupę obiektów wykorzystujących jądrowy cykl paliwowy oraz instalacje kontroli poziomu napromieniowania we wszystkich państwach członkowskich.

2.2. Weryfikacje w latach 2004-2007

Od 2004 r. do chwili obecnej przeprowadzono 25 weryfikacji. Poczynając od przełomu roku 2004 i 2005 priorytetowo traktuje się najbardziej wrażliwe instalacje oraz nowe państwa członkowskie. Przed końcem 2006 r. weryfikacje przeprowadzono we wszystkich państwach członkowskich. Rumunia i Bułgaria są uwzględnione w programie na 2007 r.

W tabeli 1 w załączniku wymienione są państwa członkowskie oraz znajdujące się w nich obiekty jądrowe, w których przeprowadzono wizyty na podstawie art. 35.

2.3. Główne procedury weryfikacji

W latach 1990-1993 weryfikacje przeprowadzano na podstawie postanowień protokołów uzgodnionych indywidualnie z wszystkimi piętnastoma państwami członkowskimi. Od czasu opublikowania komunikatu Komisji z dnia 4 lipca 2006 r.⁷ wszystkie weryfikacje przeprowadzane są na podstawie tego dokumentu. Protokoły i komunikat przewidują weryfikacje zarówno samych instalacji służących do kontroli, jak i procesu kontrolowania emisji w celu dokonania oceny ich wpływu na ludność narażoną na ich oddziaływanie. Weryfikacje mogą obejmować obszar wokół

⁷ Komunikat Komisji: Weryfikacja instalacji niezbędnych do kontrolowania poziomu napromieniowania środowiska naturalnego zgodnie z art. 35 traktatu Euratom – Praktyczne ustalenia dotyczące przeprowadzania wizyt weryfikacyjnych w państwach członkowskich, Dz.U. C 155 z 4.7.2006, str. 2.

konkretnego obiektu lub całość bądź część terytorium danego państwa członkowskiego.

Zgodnie z art. 35 Komisja ma zapewniony dostęp do instalacji w celu faktycznego weryfikowania ich funkcjonowania i sprawności, jednak weryfikacje rozpoczynają się od audytu ram prawnych oraz działań w zakresie kontroli prowadzonych przez właściwe organy krajowe. Same weryfikacje na miejscu odzwierciedlają ogólną sytuację i nie muszą być wyczerpujące.

Sprawozdanie techniczne z weryfikacji

- Sprawozdanie techniczne zawiera ogólne omówienie wymogów regulacyjnych, zastosowanych rozwiązań w zakresie kontroli poziomu napromieniowania oraz wyników oceny wpływu emisji na ludność. Sporządzenie takiego omówienia wymaga dokonania syntezy szeregu dokumentów w celu uzyskania jasnego obrazu środków zastosowanych przez dane państwo członkowskie w celu wykonania postanowień art. 35 akapit pierwszy. Sprawozdanie zawiera również szczegółowy opis działań weryfikacyjnych przeprowadzonych w obiekcie i w jego otoczeniu oraz obserwacje poczynione na tej podstawie.

Sprawozdanie na temat głównych ustaleń

- Główne ustalenia z weryfikacji są formułowane na podstawie obserwacji i wniosków zapisanych w sprawozdaniu technicznym, i wskazują, które obszary wymagają poprawy.
- Wszystkie przeprowadzone weryfikacje zakończyły się oficjalnym przekazaniem głównych ustaleń i sprawozdania technicznego.

Sprawozdania techniczne i główne ustalenia ze wszystkich weryfikacji przeprowadzonych od 1999 r., a także wszelkie uwagi przekazane oficjalnie przez państwa członkowskie, w których przeprowadzono weryfikacje, są zamieszczone na portalu internetowym EUROPA pod adresem:

[ec.europa.eu / energy / nuclear / radioprotection / verification_en.htm](http://ec.europa.eu/energy/nuclear/radioprotection/verification_en.htm)

3. WARTOŚĆ DODANA WERYFIKACJI

Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że weryfikacje mają znaczącą wartość dodaną zarówno dla Komisji, jak i dla państw członkowskich. W szeregu przypadków umożliwiły one Komisji dokonanie niezależnej oceny budzących wątpliwości zagadnień. Dzięki weryfikacjom możliwe było również uzyskanie szerokiego obrazu różnych rozwiązań stosowanych przez poszczególne państwa oraz sposobów ich wdrażania, poza tym weryfikacje stały się zachętą do wypracowania wspólnego podejścia w zakresie poprawy jakości kontroli.

Dla państw członkowskich weryfikacje prowadzone przez Komisję stanowiły niezależne potwierdzenie stosowanego przez nie podejścia i uzyskiwanych danych, dając większą pewność co do rzetelności kontroli zarówno obywatelom tych państw, jak i sąsiednim państwom członkowskim. Dla zaangażowanych w te działania właściwych organów wizyty weryfikacyjne były okazją do omówienia ich

obowiązków w szerszym kontekście. Weryfikacje były również często okazją do wyrażenia uznania dla wysiłków w kierunku poprawy skuteczności, podejmowanych w odwiedzanych obiektach i laboratoriach. Ogólnie weryfikacje prowadzone przez Komisję z całą pewnością przyczyniły się do poprawy statusu programów kontroli napromieniowania.

Dla niektórych nowych państw członkowskich weryfikacje stały się okazją do stworzenia krajowych programów i rozpoczęcia wdrażania na swoim terytorium odpowiednich systemów kontroli poziomu napromieniowania.

Weryfikacje przeprowadzono z należyтым uwzględnieniem zasady pomocniczości. W żadnym przypadku nie powielały one zadań realizowanych przez krajowe inspekcje. W dość znacznej liczbie przypadków ustalenia wskazywały na potrzebę skuteczniejszego rozdzielania funkcji na poziomie państw członkowskich oraz poprawy przejrzystości procedur. Dzięki uwagom zespołów weryfikacyjnych władze państw członkowskich mogły usprawnić swoje własne procedury weryfikacyjne.

Weryfikacje stanowią ponadto ważny środek zapewniający skuteczność wykonania zalecenia Komisji w sprawie stosowania art. 36 Traktatu Euratom, a także okazję do omówienia w ramach kontaktów dwustronnych adekwatności sieci kontroli poziomu napromieniowania (czy obejmują terytorium danego państwa i dostarczają reprezentatywnych danych na temat faktycznych poziomów napromieniowania).

3.1. Ustalenia z przeprowadzonych weryfikacji oraz działania podjęte w ich następstwie

W szeregu przypadków konieczne było sformułowanie uwag dotyczących ogólnego braku działań w dziedzinie zapewnienia jakości w obiektach i laboratoriach, a także potrzeby wzmocnienia funkcji nadzorczej właściwych organów. Często stwierdzano, że konieczna jest poprawa jakości prowadzonych ewidencji w celu ułatwienia zarówno wewnętrznych audytów jakości, jak i weryfikacji przeprowadzonych przez przedstawicieli organów krajowych lub wspólnotowych. Programy pobierania próbek nie zawsze były regularnie aktualizowane, a ich praktyczna realizacja nie była w pełni zgodna z wymogami prawnymi.

W wielu przypadkach wydano szczegółowe zalecenia techniczne. Informacje otrzymane później od organów krajowych potwierdziły generalnie, że niedociągnięcia zostały naprawione. Zalecenia nietechniczne, np. dotyczące zarządzania lub wzmocnienia nadzoru regulacyjnego, są mniej wymierne, w związku z czym trudniej jest stwierdzić, czy zostały wykonane.

Przeprowadzono wizyty weryfikacyjne, których szczegółowym celem było uzyskanie przez Komisję pewności, że należycie zastosowano się do zaleceń wydanych przy okazji poprzednich weryfikacji:

- Dawny zakład utylizacji odpadów, w którym przeprowadzono weryfikacje w 1993 r. i 1999 r., był przedmiotem wizyty kontrolnej we wrześniu 2004 r.

W 1999 r. zwrócono uwagę na ten obiekt jądrowy z powodu szeregu dotyczących go problemów, czego konsekwencją było przeprowadzenie audytu w dziedzinie bezpieczeństwa przez krajowe organy odpowiedzialne za bezpieczeństwo. W ramach

weryfikacji szczegółowo zbadano te aspekty sprawozdania z audytu, które miały znaczenie dla kontroli emisji radioaktywnych oraz poziomu napromieniowania.

- Po pierwszej wizycie w reaktorze badawczym przeprowadzonej w 2000 r. miała miejsce wizyta kontrolna w 2005 r.

W obu przypadkach kolejne weryfikacje wykazały, że wydane wcześniej zalecenia zostały zrealizowane w zadowalający sposób.

Tylko jedna weryfikacja (przeprowadzona w 2002 r.) doprowadziła do stwierdzenia w ogólnych ustaleniach zasadniczych niedociągnięć prawnych wymagających naprawy. Chodziło o reaktor badawczy eksploatowany bez zezwolenia i bez nadzoru regulacyjnego w sposób sprzeczny z przepisami dyrektywy o podstawowych normach bezpieczeństwa. W tym przypadku wszczęto postępowanie w sprawie naruszenia przepisów.

W listopadzie 2006 r. przeprowadzono kolejną weryfikację. Wykazała ona znaczną poprawę sytuacji, mimo że w czasie jej przeprowadzania do rozwiązania pozostawało jeszcze wiele problemów; jednak w sierpniu 2007 r. zakończono procedurę wydawania koncesji obejmującą również zezwolenia dotyczące emisji gazowych i płynnych.

4. PERSPEKTYWY

4.1. Program weryfikacji

Usystematyzowany i wiarygodny program weryfikacji powinien:

- obejmować wszystkie ważne instalacje jądrowe, w których weryfikacje powinny być przeprowadzane z odpowiednią częstotliwością;
- umożliwiać uzyskanie reprezentatywnych informacji o sytuacji dotyczącej pozostałych instalacji;
- umożliwiać kontrolę sytuacji w obiektach innych niż jądrowe, będących źródłem naturalnej promieniotwórczości, a także w szpitalach i ośrodkach badawczych;
- umożliwiać uzyskanie reprezentatywnego obrazu zastosowanych rozwiązań dotyczących napromieniowania w regionach oddalonych od obiektów będących źródłem promieniotwórczości;
- zapewniać regularny audyt działań kontrolnych prowadzonych przez państwa członkowskie.

Obecnie każdego roku przeprowadza się od pięciu do siedmiu weryfikacji, co oznacza, że w każdym państwie członkowskim audyt lub weryfikację przeprowadza się mniej więcej raz na pięć lat. Umożliwia to stworzenie wiarygodnego i reprezentatywnego programu weryfikacji obejmującego najbardziej reprezentatywne instalacje. Należy zwiększyć częstotliwość wizyt w ważnych instalacjach. Z obecnymi zasobami można zaplanować maksymalnie ok. dziesięciu weryfikacji w ciągu roku. Ważne jest oczywiście zachowanie pewnego marginesu elastyczności

umożliwiającego reagowanie na doraźne wnioski lub korzystanie z przysługującego Komisji prawa dostępu w szczególnych okolicznościach.

4.2. Różnice w stosunku do działań dotyczących środków bezpieczeństwa

Komisja ma również prawo przeprowadzania kontroli w instalacjach jądrowych na podstawie tytułu II rozdział VII Traktatu Euratom. Kontrole te różnią się od weryfikacji na podstawie art. 35. Ich przedmiotem są środki bezpieczeństwa dotyczące materiałów jądrowych (zabezpieczenia przyjęte przez Euratom) oraz szczegółowe wymogi zapisane w rozporządzeniu Komisji (Euratom) nr 302/2005 z dnia 8 lutego 2005 r.

Nie licząc tego, że zakres tych dwóch rodzajów kontroli jest różny, uzyskanie ewentualnej synergii między nimi utrudnia fakt, że w pierwszym przypadku użytkownicy instalacji mają bezpośrednie zobowiązania wobec Komisji, a inspektorzy badający stosowanie zabezpieczeń mają bezpośredni dostęp do materiałów i instalacji jądrowych, podczas gdy weryfikacje przeprowadzane na podstawie art. 35 akapit drugi Traktatu Euratom dotyczą wywiązywania się przez państwa członkowskie z obowiązków wynikających z pierwszego akapitu tego artykułu, a Komisja nie ma w tym przypadku bezpośredniego dostępu do obiektów ani do instalacji służących do kontroli.

4.3. Dodatkowe środki wspomagające realizację

Przyjęcie zalecenia Komisji dotyczącego przekazywania wyników kontroli poziomu napromieniowania na podstawie art. 36 (2000/473/Euratom) było punktem wyjścia dla prac nad dalszymi wytycznymi. W dniu 18 grudnia 2003 r. przyjęto zalecenie w sprawie kontrolowania odpadów z instalacji jądrowych i przekazywania wyników kontroli⁸. Dalsze działania podobnego rodzaju ułatwią opracowanie jasnej metodyki prowadzenia weryfikacji i przejrzystych kryteriów oceny przestrzegania ogólnego wymogu zapisanego w art. 35 akapit pierwszy Traktatu Euratom.

Grupa ekspertów powołana na mocy art. 31 Traktatu Euratom przyjęła wytyczne na temat realizacji art. 45 dyrektywy ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa, których celem jest umożliwienie realistycznej oceny narażenia ludności. Wytyczne te będą podstawą oceny adekwatności programów kontroli w otoczeniu instalacji jądrowych w związku z oceną dawek promieniowania u referencyjnych grup ludności. Wytyczne te zostaną włączone do wniosku Komisji dotyczącego nowej dyrektywy w sprawie podstawowych norm bezpieczeństwa.

Wszystkie te środki znacząco podniosą skuteczność i wiarygodność weryfikacji przeprowadzanych na mocy art. 35.

⁸ Zalecenie Komisji z dnia 18 grudnia 2003 r. w sprawie znormalizowanej informacji na temat radioaktywnych emisji powietrznych i płynnych do środowiska z reaktorów energii jądrowej i zakładów utylizacji odpadów radioaktywnych w trakcie normalnego funkcjonowania, Dz.U. L 2 z 6.1.2004, str. 36.

5. WNIOSEK

W niniejszym komunikacie wykazano istotne osiągnięcia będące wynikiem działań weryfikacyjnych, zwłaszcza przeprowadzonych w ostatnich latach.

Komisja w pełni wywiązała się ze swoich obowiązków wynikających z art. 35 Traktatu Euratom, a wypełniając jednocześnie wymogi legislacyjne i wykonując postanowienia art. 36 i 37 Traktatu Euratom zapewniła tym samym właściwą kontrolę poziomu napromieniowania powietrza, wody i gleby.

ZAŁĄCZNIK

WERYFIKACJE NA MOCY ART. 35 TRAKTATU EURATOM

Weryfikacje w latach 1990-2007

W tabeli 1 przedstawiono listę weryfikacji przeprowadzonych do chwili obecnej. Rysunek 1 ilustruje historyczne dane na temat liczby weryfikacji przeprowadzonych w poszczególnych latach.

Należy zauważyć, że z uwagi na szerszy zakres weryfikacji poszczególne misje weryfikacyjne obejmowały region, w którym kontrolowany był poziom napromieniowania, a następnie najważniejsze instalacje będące źródłem emisji w tym regionie.

Weryfikacje przeprowadzone do tej pory miały zasadniczo na celu dostarczenie reprezentatywnych informacji na temat różnych rozwiązań w zakresie kontroli przyjętych przez poszczególne państwa członkowskie. Kilka weryfikacji przeprowadzono w odpowiedzi na wnioski państw członkowskich lub pojawiające się obawy dotyczące niektórych instalacji.

Poniżej przedstawiono liczbę weryfikacji w rozbiciu na poszczególne państwa członkowskie: 6 we Francji (w tym w Polinezji), 6 w Zjednoczonym Królestwie, 3 we Włoszech, po 2 w Finlandii, Niemczech, Grecji, Irlandii, Luksemburgu, Hiszpanii i Portugalii, po jednej w Austrii, Belgii, Danii, Królestwie Niderlandów i Szwecji, a także po jednej w nowych państwach członkowskich za wyjątkiem Bułgarii (weryfikacja zaplanowana na jesień 2007 r.).

Wśród instalacji objętych weryfikacjami były 3 zakłady utylizacji (oraz 2 przylegające do nich składowiska odpadów), 20 elektrowni jądrowych (w tym 3 wycofane z eksploatacji), 5 instytutów badawczych, 2 instalacje NORM (związane z naturalnie występującymi materiałami promieniotwórczymi), jedna kopalnia uranu oraz 7 szpitali w czterech państwach członkowskich. Wizyty przeprowadzono również w kilku państwach członkowskich nieposiadających na swoim terytorium instalacji jądrowych, ale mających rozbudowane programy kontroli, a ponadto w większości państw członkowskich przy okazji wizyt w konkretnych obiektach przeprowadzono częściowe weryfikacje krajowych systemów kontroli poziomu napromieniowania.

W przypadku jednej elektrowni jądrowej położonej w pobliżu granicy innego państwa zakres weryfikacji rozszerzono o stosowne przepisy na temat kontroli obowiązujące w tym państwie.

Fakt, że program weryfikacji kładzie główny nacisk na instalacje jądrowe, nie oznacza, że mają one większe znaczenie jeśli chodzi o wpływ emisji radioaktywnych. Przeprowadzono również weryfikacje w zakładach przetwarzających naturalnie występujące materiały radioaktywne (NORM), takich jak zakłady fosforanowe i kopalnie węgla. Zweryfikowano także oddziały medycyny nuklearnej w kilku szpitalach w czterech państwach członkowskich. Szczególną uwagę zwrócono przy tym na emisje materiałów radioaktywnych, a zwłaszcza na instalacje służące do ich kontroli oraz na przyjętą przez te szpitale koncepcję kontroli.

Tabela 1: Dane o weryfikacjach o okresie od 1990 r. do czerwca 2007 r.

	PAŃSTWO	INSTALACJA	DATA
1.	Niemcy	elektrownia jądrowa Philipsburg	10 – 12.10.1990
2.	Luksemburg	krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	12.3.1991
3.	Zjednoczone Królestwo	Dounreay (składowisko)	10 – 14.5.1993
4.	Królestwo Niderlandów	elektrownia jądrowa Borssele Bilthoven (Instytut RIVM)	27 – 29.9.1993 30.9 – 1.10.1993
5.	Zjednoczone Królestwo	zakład utylizacji odpadów radioaktywnych Sellafield składowisko Drigg	6 – 10.12.1993
6.	Francja	elektrownia jądrowa Belleville-sur-Loire ⁹	14 – 17.2.1994
7.	Dania	reaktor badawczy Risø + laboratoria	22 – 24.8.1994
8.	Hiszpania	elektrownia jądrowa Vandellós-2	7 – 10.11.1994
9.	Włochy	elektrownia jądrowa Caorso	22 – 24.3.1995
10.	Francja	Polinezja Francuska (Mururoa)	1.9 – 6.10.1995
11.	Belgia	elektrownia jądrowa Tihange	10 – 14.6.1996
12.	Francja	zakład utylizacji odpadów radioaktywnych La Hague Centre de stockage de la Manche	22 – 26.7.1996
13.	Irlandia	krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	10 – 13.9.1996
14.	Szwecja	elektrownia jądrowa Barsebäck	26 – 30.5.1997
15.	Finlandia	elektrownia jądrowa Olkiluoto	31.8 – 4.9.1998
16.	Zjednoczone Królestwo	Dounreay (składowisko)	15 – 18.3.1999
17.	Niemcy	elektrownia jądrowa Krümmel	13 – 17.9.1999
18.	Francja/Belgia	elektrownia jądrowa Chooz	22 – 26.11.1999
19.	Grecja	reaktor badawczy Democritos (Ateny); krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	23 – 25.5.2000
20.	Zjednoczone Królestwo	elektrownia jądrowa Dungeness A+B	6 – 11.11.2000
21.	Austria	reaktor badawczy Seibersdorf Wiedeń; AKH (szpital)	25 – 29.6.2001

⁹ Weryfikacja nie została zakończona sporządzeniem zatwierdzonego sprawozdania technicznego.

22.	Portugalia	reaktor badawczy Sacavém (Lizbona); krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	14 – 17.5.2002
23.	Francja	elektrownia jądrowa Belleville-sur-Loire	17 – 21.9.2003
24.	Zjednoczone Królestwo	zakład utylizacji odpadów radioaktywnych Sellafield	8 – 12.3.2004
25.	Hiszpania	elektrownia jądrowa Trillo; krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	27.6. – 2.7.2004
26.	Zjednoczone Królestwo	Dounreay (składowisko); krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	28 – 30.9. 2004
27.	Węgry	elektrownia jądrowa Paks; krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	8 – 12.11.2004
28.	Litwa	elektrownia jądrowa Ignalina; krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	21 – 25.2.2005
29.	Republika Czeska	elektrownia jądrowa Temelín; krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	14 – 18.3.2005 ¹⁰
30.	Słowacja	krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	10 – 15.4.2005
31.	Grecja	reaktor badawczy Democritos (Ateny); krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	12 – 16.9.2005
32.	Estonia	Sillamäe, Paldiski; krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	19 – 23.9.2005
33.	Francja	zakład utylizacji odpadów radioaktywnych La Hague; krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	10 – 14.10.2005
34.	Łotwa	reaktor badawczy Salaspils; odpady radioaktywne w Baldone; krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	21 – 24.3.2006
35.	Malta	krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	25 – 27.4.2006
36.	Cypr	krajowy system kontroli poziomu napromieniowania; nawozy (fosfogips) – sektor naturalnie	8 – 12.5.2006

¹⁰ Pierwsza wizyta o ograniczonym zakresie, przeprowadzona w dniu 9 czerwca 2004 r., została uwzględniona w ogólnym sprawozdaniu z weryfikacji.

		występujących materiałów promieniotwórczych (NORM)	
37.	Włochy	elektrownia jądrowa Caorso (wycofana z eksploatacji); krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	15 – 19.5.2006
38.	Włochy	elektrownia jądrowa Latina (wycofana z eksploatacji); krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	15 – 19.5.2006
39.	Słowenia	elektrownia jądrowa Krško; krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	12 – 16.6.2006
40.	Polska	krajowy system kontroli poziomu napromieniowania; kopalnia węgla Piast (sektor naturalnie występujących materiałów radioaktywnych)	13 – 17. 11.2006
41.	Portugalia	reaktor badawczy Sacavém – ramy prawne; krajowy system kontroli poziomu napromieniowania; kopalnia uranu	22 – 24.11.2006
42.	Luksemburg	krajowy system kontroli poziomu napromieniowania; kilka szpitali (oddziały medycyny nuklearnej)	5 – 8.3.2007
43.	Finlandia	krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	20 – 23.3.2007
44.	Irlandia	krajowy system kontroli poziomu napromieniowania; szpital (oddział medycyny nuklearnej)	1 – 4.5.2007
45.	Rumunia	elektrownia jądrowa Cernavoda; krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	4 – 8.6.2007
46.	Niemcy	dawny obszar wydobywania uranu w Saksonii	27 – 31.08.2007
47.	Hiszpania	elektrownia jądrowa Cofrentes; krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	22 – 26.10.2007
48.	Bułgaria	elektrownia jądrowa Kozłoduj; krajowy system kontroli poziomu napromieniowania	26 – 30.11.2007

Rysunek 1: Dane o weryfikacjach w okresie od 1990 r. do czerwca 2007 r.

